KURJER WARSZAWSKI

D. 19. Września. — Rok 1840. Sobota. № 248. Jutro, Ś. Eustachy. Wsch: sł: g. 5, m. 50; zach: g. 6, m. 8.

W kościele XX. *Franciszkanów* iutro odbywać się będzie uroczystość Ś. Józefa z Kopertynu, z odpustem zupełnym, wystawieniem N. SAKRAMENTU, z kazaniami i procesjami. Z powodu uroczystości z odpustem Poświęcenia Kościoła przypadaiącej iutro, odbywać się będzie w Kościele PP. *Wizytek* Nabożeństwo z wystawieniem N. SAKRAMENTU, procesjami i kazaniami. — Nadzwyczajna burza, połączona z deszczem i gradem niezwykłej wielkości (było o niej doniesionem w naszem piśmie), zadała w dniu 24 Sierp: r. b. mieszkańcom Obwodów *Hrubieszowskiego* i *Zamojskiego*, niepowetowaną klęskę, tak dalece, że wielu z między nich pozbawionych zostało nie tylko wszelkich plonów rolniczych, ale nawet i mieszkań; N. CESARZ i KRÓL powziąwszy o tym wypadku wiadomość, Najłaskawiej rozkazać raczył: iżby na pierwsze potrzeby najbardziej poszkodowanych mieszkańców i na kupno zboża na zasiew, wypożyczoną im była ze skarbu summa zł. 60,000, z warunkiem zwrócenia iej w ciągu lat trzech bez procentu. — Rada Administracyjna Króle: postanowiła: Ze względu na znaczną liczbę ludności i rękodzielników, osiadłych w mieście *Częstochowie*, ma być w niem zaprowadzony Targ co tydzień, w każdy Czwartek, na wszelkie produkty do utrzymywania życia potrzebne, wyroby rękodzielnicze i t. p. D. 25go z. m. taż Rada udzieliła Jenerałowi-majorowi *Ammosow*, list przyznania wynalazku na piece pneumatyczne do ogrzowania budowli i rozmaitego rodzaiu suszarń, własnego iego pomysłu i właściwego składu; List takowy rozciągać się będzie na całe Królestwo i służyć ma na lat 10. Mianowany X. Ant: *Falczyński* Komendarz, Proboszczem w *Poczesny*; X. Fra: *Chmielewski* Wikarjusz w *Niesułkowie*, Proboszczem w *Uieździe*. — W Nrze 37m Tygodnika Rol:-Technol: między innemi znajduie się: Hodowanie pszczół. Poprawy w praktycznem rolnic: w wyższej Szkocji.

— Za filiżankę porcelanową na Szkółkę Dobro:, daią zł. 8. Dziś o 4tej po połud: termin ostateczny do kupienia; może ieszcze kto da więcej.

Wspomagać nieszczęśliwych, piękna to zabawa,
Kupcie! Z tej filiżanki lepsza będzie kawa.

Wczoraj złożono w Redakcji Kurjera na Instyt. m. z. dzieci wygrane przez P. S. w wista zł. 20. — Jutro w południe w Sali Redutowej Koncert JP. *Serwaczyńskiego* składać będą następuiące dzieła: Uwertura; Pierwsze allegro z koncertu woiennego Karola *Lipińskiego*, grane przez JP. *Serwaczyńskiego*; Kawatina śpiewana przez JP. *Tejchmana*; Warjacje kompozycji *Pehaczka*, grane przez JP. *Serwaczyńskiego*. Orkiestra; *Popurri* z tematów Mazurka i Krakowiaka, napisane i odegrane przez JP. *Serwaczyńskiego*. — W Teatrze Rozmait: wczoraj po *Złem wychowaniu* przywołani, JPanna *Daszkiewicz* i JP. *Karasiński*. Podobała się nowa Komedjo-Opera *Myśliwy*; z oryginału niemieckiego zastosował Bruno Hrabia *Kiciński* rzecz do tutejszego kraiu. Śpiewy znać że są utworem Poety już wielekroć swemi płodami zadowalaiącego Czytelników. Wyrażenia *łowieckie* również zadowoliły obecnych myśliwych; iedna z Śpiewek dowodzi, że

Myśliwych ród wiadomo wam,
Aż raiu może siądz,
Bo żaden Kupiec nie był tam,
Adwokat, Lekarz, Żołnierz, Xiądz,
Lecz iuż myśliwy był.

Zapytano o Tłumacza. Po Iszym akcie przywołany JP. *Jasiński*, po ukończeniu Wszyscy. Muzykę ułożył JP. *Damse*. — Redakcja Kurjera ponawia wielokrotnie ogłaszane oświadczenie, że artykułów w iakimbądź przedmiocie, bezimiennie lub od osób nieznanych, umieszczać nie może. — Kurs wczorajszy: Dukaty holen: zł. 19 gr. 15. Listy zasta: nowe zł. 95 gr. 15; kupon gr. 28 2/3. — *Wykaz*, obejmuiący naznaczenie cła na niektóre towary w Taryfie ogólnej wchodowej, dotąd do zakazanych liczące się, iest do nabycia w Druk: Kur:.

Anglja. — Dwór wróci w końcu b. m. do *Londynu.* — Jedno z pism ang: mniema, że Xiążę *Albert* dla tego nie chciał przyiąć uczty ofiarowanej mu przez miasto *Londyn*, ponieważ nie zaproszono pierwszego Ministra. — Gazeta angiel: *Czas* wzmiankuie także o nowej nocie przesłanej Francji, celem skłonienia iej do przyięcia udziału w następnych układach w sprawie *wschodniej.* — W roku b. mnóstwo *Irlandczyków* przybyło do Anglji, aby szukać zatrudnienia przy żniwie, wszelako teraz wracaią obszarpani i wynędzniali, gdyż wielu robotników z fabryk w skutek upadku handlu, szukaią zarobku przy pracach polowych. Biedni Irlandczycy błądzą tłumami przez ulice *Liwerpolu*, żebrząc chleba i sposobu do powrotu na swoią wyspę. — Dziennik *Czas* podaie za przyczynę wielolicznych nieszczęść na koleiach żelaznych, że za Konduktorów używaią ludzi z najniższej klassy, nieposiadaiących wyobrażenia o budowie machin parowych i o sposobie ich używania. — Na giełdzie *londyńskiej* spadły papiery; podobne niepomyślne wiadomości dochodzą z giełdy *amsterdamskiej.* — Z *Kale* do *Dowru* wróciło wielu Anglików z obawy wojny.

Francja. — Król wrócił 7go b. m. z St. *Klu* do pałacu *Tjulerji*, gdzie prezydował na radzie ministerjalnej; tegoż dnia wrócili Królewiczowie Xiążęta *Orleański*, *Nemours* (Nemur) i *Aumale* (Omal) z wyścigów konnych z *Szantili.* — 8go b. m. odbyła się znowu 3 godzinna narada ministrów. — Na posiedzeniu Sądu przysięgłych 6go b. m. ogłoszono, iż ciało *Lafarża* zostanie wykopane dla sprawdzenia analizy chemicznej odbytej z wnętrznościami; wiadomo, że analiza powtórna zbiia zupełnie mniemanie poprzednie, iakoby znalezienie żółtego płynu, wskazywało bytność arszeniku; sławny Chemik *Orfila* w *Paryżu*, ogłosił w pismach, że nigdy nie był mniemania iakoby takowy płyn był iuż dowodem istnienia trucizny; proces Pani *Lafarż* wziął zatem obrot wcale pomyślny. — Kurjer francuzki powstaie ostro przeciw Kommodorowi *Napier* (Napje), który przed wypowiedzeniem wojny *Mehmedowi Alemu* przedsięwziął przeciw niemu kroki nieprzyiacielskie, a nawet zabrał *Egipcjanom* kilka statków przewozowych. Tenże dziennik nalega, aby Rząd angielski odwołał Lorda *Ponsonby* i Kommodora *Napje.* — Gabinet francuz: odpowiedział nader ozięble na najnowszą notę Rządu angiels:, któremu wynurzył zadziwienie, że na *wschodzie* rozpoczęto iuż kroki nieprzyiacielskie, chociaż Francji ciągle daią zapewnienia pokoiu. — Xiążę Ludwik *Bonaparte* ma być przewieziony do iednego z miast na prowincji; obawiano się bowiem, aby w *Paryżu* nie usiłowano gwałtem go uwolnić. — Wszystkie papiery na giełdzie paryzkiej nagle spadły, iak tego nie pamiętaią od czasu rewolucji lipcowej; wiadomości z *Egiptu* są tego przyczyną. — Marszałek *Soult* (Sult) spodziewany iest w *Paryżu*; przy tej okoliczności głoszą, że Marszałek obejmie Ministerstwo wojny i Prezesostwo Rady, a P. *Thiers* poprzestanie na Ministerstwie spraw zagran:. W ogóle ważne stronnictwo czyni zabiegi, aby Pana *Thiers* usunąć z gabinetu.— Rząd polecił Admirałowi *Lalande* utworzyć eskadrę rezerwową w *Tulonie.*

Hiszpanja. — Z *Madrytu* piszą 2go b. m.: Wzburzenie umysłów w stolicy wzmaga się coraz bardziej; mówią o oddaleniu Królowej Reientki i wyznaczeniu tymczasowego rządu pod przewodnictwem *Espartera.* Nowi Ministrowie niezawodnie wystąpią z gabinetu. — Głoszą o powstaniu w *Burgos.* — Angielski Pułkownik *Wylde*, który Xciu *Witorji* przywiózł order *łazienny*, spodziewany iest w *Madrycie.* — I w *Lisbonie* umysły są niepokoione przez obawę bliskich rozruchów. — Gwardja narodo: ustanowiła w *Madrycie* iuntę tymczasową aż do czasu mianowania nowego ministerstwa przez Królowę.

Indje wschodnie. — Admirał *Elljot* ma wyłączne dowództwo nad wyprawą przeciw *Chińczykom*, iakoteż nad prowadzeniem układów dyplomatycznych. Planem Anglików iest attakować kilka warowń przy ujściu *Bokki Tygrys* (Paszczy tygrysiej), a później *Peking.* Flotta w tym celu wysłana, iest najpotężniejszą, iaka kiedykolwiek

żeglowała na oceanie Indyjskim. — Konsul amerykań: przybył z *Kantonu* do *Singapore*. Kupcy amerykańscy opuszczaią *Kanton*. — Głoszą, że Cesarz *Chiński* niezadowolony z postępowania Gubernatora *Lin*, zdegradował go o 3 stopnie. — Z *Bombaj* wysłano 5 kompanji piechoty do *Adenu*.

Niemcy. — Grad i powodzie zrządziły ogromne szkody w *Węgrzech* i Ziemi *Siedmiogrodzkiej*. — Stany Królestwa *Pruskiego* i Wgo Xtwa *Poznańskiego*, odbyły 10go b. m. w *Królewcu* uroczyste składanie przysięgi wierności N. Królowi i iego Małżonce. Po modłach odbytych w Kościele zamkowym i po przyięciu przysięgi, Monarcha raczył w rozrzewniaiącej przemowie zapewnić swoią niezmordowaną dążność dla dobra kraiu. W końcu zawołał Król: „Oby BÓG zachował naszę *Pruską* ojczyznę, dla niej, dla Niemiec i dla świata.” Grzmiące okrzyki radości rozległy się między Ludem, gdy ukochany Monarcha z łzami rozczulenia wrócił do tronu. Minister stanu *Rochow* odczytał listę łask i awansów udzielonych przez Monarchę. Następnie Marszałek Państwa po 3-kroć zawołał: „Niech żyie Król i Królowa!” Wznowiły się okrzyki Ludu; salwa armatnia zwiastowała akt tak uroczy, a obecni ośpiewali pieśń: „Teraz wszyscy dziękujcie BOGU;” Król raczył śpiewać z chórem. Tegoż dnia w sali ruskiej była uczta dla 800 osób. Wieczorem spalono pyszny faierwerk, a miasto illuminowano. Studenci uczcili Monarchę serenadą przy blasku pochodni, poczem mieli zaszczyt być zaproszonemi do zamku. Nazaiutrz Król i Królowa przyięli śniadanie w sali bankowej, poczem odbyli przeiazdkę wodną na *Hafie*. 12go wyiechali przez *Tczew* do *Gdańska*.

Turcja. — Z niecierpliwością oczekuią końca układów Posła *greckiego* Pana *Chrystydes*. Grecy życzą sobie bardziej zupełnego rozdwojenia z Turcją, gdyż naprzypadek wojny łatwo będzie podburzyć prowincje Turcji europejskiej, gdzie tylko ludność chrześcijańska stanowi podporę Porty, a Muzułmanie trzymaią się bardziej strony Wice-Króla *Egiptu*; bardzo naturalnie w potrzebie Chrześcjanie przyłączyliby się do Greków. — Z *Alexandrji* mamy wiadomości dochodzące dnia 21go Sierpnia: Zajmowano się rozbraianiem okrętów i wzmacnianiem fortyfikacji. P. *Laurin* (Lorę) Konsul Austrjacki odwiedził 21go z. m. Arcy-Xcia *Fryderyka* na fregacie, którą dopiero przybył. Arcy-Xiążę teraz nie wyląduie. Tatar przywiózł depesze od Emira *Beszyra*: Angielski Admirał *Napier* (Napje) i firman sułtański wzywaią go aby wziął się do broni przeciw Egipcjanom; w tym celu ofiarowano mu pieniądze, amunicję i żywność. Emir odpowiedział, że zostanie wiernym Wice-Królowi. Spodziewaią się iednak, że *Beszyr* ustąpi władzy złota. — *Mehmed Ali* wydał rozkaz, aby osoby dopuszczaiące się obelg względem Europejczyka, były bezwłocznie rozstrzelane. Mimo to P. *Reinlein* Wice-Konsul hollenderski został 20go zbity przez officera dowodzącego transportem prochu za miastem, za to iż na wołanie gońca poprzedzaiącego wielbłądy, nie wyiął z ust sygara. Wice-Król kazał officera i 3ch żołnierzy rozstrzelać, lecz P. *Reinlein* prosił o ułaskawienie winowajcy. Officera zdegradowano, nazaiutrz miano go uczęstować publiczną bastonadą i odesłać na galery. — 21go zawinęły do *Alexandrji* 2 fregaty i korweta *Austrjack*. — Obie flotty Wice-Króla cofnęły się ieszcze dalej w głąb portu. — *Boghos* Bej zawiadomił Konsulów w imieniu Wice-Króla o uśmierzeniu rokoszu w *Syrji* i o przywróceniu tameczncj kwarantanny w całej iej ścisłości; w tejże nocie oświadcza, że cudzoziemcy staraiący się na nowo zawichrzyć spokojność *Syrji*, będą surowo ukarani i wydani właściwemu Konsulowi. — Pod dniem 24tym z. m. piszą z *Alexandrji*: Admirał *Stopford* zarzucił kotwicę obok 2ch znajduiących się tu okrętów angiels: w obliczu seraiu. Eskadra europejska liczy 3 okręty linjowe, 2 fregaty, tyleż korwet i statków parowych. Egipcjanie wznoszą baterje z worków piasku, a chociaż 2,000 ludzi pracuie bezustannie, wszakże te szańce ieszcze nie są ukończone, ani uzbroione. Od kilku dni zaczęto bu-

dować piece do odlewania kul armatnich. — 24go z. m. około 9tej, Konsulowie *Angiel:* i *Austrjac:* udali się do Wce Króla po odpowiedź na notę *Ryfaata* Beia. *Mehmed Ali* przyrzekł udzielić iej około północy 26go iako w dniu ostatecznego terminu. Wice-Król mniema, że Mocarstwa nieprzedsięwezmą przeciw niemu kroków energicznych. Od 2ch dni rozesłano rozkazy dowódzcom gwardji narodo: do wznowienia ćwiczeń woiennych. Nawet 70-letni starcy muszą znowu trudnić się musztrą. Gwardja narodo: w *Kairze* iest ieszcze tak zaniedbaną, że dotychczas nieotrzymała broni; zamiast 12tu pułków, ledwo 4 uorganizowano. — Wice-Król na podróży przez prowincję, usiłował osobiście obudzić fanatyzm pokoleń przeciw Chrześcjanom, których przedstawił iako wrogów islamizmu, będącego przedmiotem nieustannej pieczołowitości Wice-Króla. I pułki przybyłe z *Arabji* wysłano do *Syrji*. — Pod dniem 26tym z. m. donoszą z *Alexandrji*: Konsulowie europejscy oświadczyli Wice Królowi, że *pierwszy termin* upłynął. Konsul francuzki i Hr. *Walewski* odbywaią codzień narady z Wice-Królem; tylko Francja wstrzymuie Egipcjan od przekroczenia przez *Taurus*. Flotta angielska miała z sobą przywieźć 6000 Albańczyków. — Wice Król otrzymał wszystkie odezwy Kommodora *Napjer* względem oddalenia władz egipskich z *Syrji*, podniesienia broni przez górali *Libanu*, i przejścia wojsk tureckich pod opiekę flagi angielskiej. Basza iest nieugięty w swoim planie. Gubernator *Bejrutu* zawarł z Admirałem angielskim zawieszenie broni. — W *Stambule* przedsięwzięła Władza środki ostrożności przeciw zaburzeniom. — Porta zamyśla prosić Rządy *Austrjacki* i *Pruski* aby iej przysłano Inżynierów do kierowania pracami przy *Dardanellach*. — Flotta francuzka na morzu Śródziemnym, iest o 6 okrętów liczniejszą od angielskiej; mimo to, nie ma wątpliwości, że angielska wyszłaby z boiu zwycięzką, gdyż posiada więcej armat.

Włochy. — W *Ankonie* biega niepokoiąca pogłoska o nowym attaku zamierzonym przez *Francuzów* na to miasto.

Rozmaitości. — Z góry *Fohnstok* w Kantonie *S. Galla*, oderwały się 29go z. m. olbrzymie skały, które zaległy pół mili drogi. — Kupcayk w *Wrocławiu* wracaiąc 9go b. m. z lekcji ieżdżenia z rajtszuli, rozdrażnił konia, który z mostku na *Odrze* skoczył z nim do wody. Jeździec utracił wprawdzie cugle, ale szczęściem zatrzymał przytomność; uchwyciwszy się grzywy wierzchowca popłynął z nim przez część rzeki i wkrótce został przez niego na brzeg uniesiony. — „Słuchaj no kucharko, przystawiłaś ozory w iednym garnku, a patrzajże ieden ugotował się doskonale a drugi twardy?" „Bo widzisz Pani, one nie muszą być z iednego wołu."

PRZYJECHALI do WARSZAWY.

Minasowicz Tom: Dzie: z Tłuszcza; Zawadzki Sew: Dzie: z Kamińska; Karwicki Win: Dzie: z Chibic; Potworowski Ferd: Dzie: z Luboli; Kossowski Fran: Dzie:

DONIESIENIA.

Dziś rano ciepła stopni 10. Wczoraj w południe 16.

TEATR WIELKI. Jutro 5 raz *Cień kochanka*. 20 raz *Sylfida*.

TEATR ROZMAITOŚCI. Jutro, 43ci raz *Stary Kawaler*, 37my raz *Nieproszeni Goście*, 2gi raz *Myśliwy*.

Dziś widowisko sztucznych Jeźdzców.

Jutro w Ogrodzie Unrua (Ohma) za Wolskiemi rogatkami, WIELKA MUZYKALNA ZABAWA.

Jutro Orkiestra Wrocławska pod dyrekcją PP. Hermana Albrechta i Szyndlera, grać będzie w Ogrodzie P. Szulca w Powązkach.

Dziś od godziny 6tej wieczorem, w Kawiarni przy ulicy Długiej Nr 586 Lit: B. w domu Szambe: Nowakowskiego obok Hotelu Polskiego, familja *Szwarc* z Czech przybyła, śpiewać i grać będzie na arfach.